

ชุดตรวจแก้

(๓๑)

คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๔๘๔๑/๒๕๖๐

ศาลฎีกา

วันที่ ๑๗ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ความแพ่ง

ระหว่าง

นายเฉลา เพชรศิริ ที่ ๑

โจทก์

นายถาวร ทิพย์เพชร ที่ ๒

นายเสรี อุ้มลา ที่ ๑

นางสาวอิสราหรืออิสรา อุ้มลา ที่ ๒

จำเลย

เรื่อง

ที่ดิน ละเมิด

○ (๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๒ -

โจทก์ทั้งสอง	ฎีกาคัดค้าน	คำพิพากษา
ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ลงวันที่ ๑๘ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๙		
ศาลฎีกา รับวันที่ ๑ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙		

โจทก์ทั้งสองฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ เป็นผู้มิชอบในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก เลขที่ ๑๒๒๒ แปลงที่ ๙ กลุ่มที่ ๑๓๕ อำเภอท่าชะ จังหวัดชุมพร เนื้อที่ ๑ ไร่ ๓ งาน ๑๐ ตารางวา จำเลยที่ ๒ เป็นผู้มิชอบในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก เลขที่ ๑๐๐๙๔ แปลงที่ ๒๐ กลุ่มที่ ๑๓๕ อำเภอท่าชะ จังหวัดชุมพร เนื้อที่ ๗ ไร่ ๓ งาน ๖ ตารางวา ก่อนจำเลยทั้งสองจะได้รับหนังสืออนุญาตดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๒ จำเลยที่ ๑ ตกลงขายที่ดินทั้งสองแปลงที่เป็นสิทธิครอบครองของตนซึ่งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินแก่โจทก์ที่ ๑ ในราคา ๕๒,๙๐๐ บาท แต่ทำสัญญาไว้ โดยตกลงสละการครอบครองแก่โจทก์ที่ ๑ ภายใน ๑ เดือน นับแต่วันทำสัญญา นับแต่หลังวันทำสัญญาดังกล่าวแล้ว ๑ เดือน โจทก์ทั้งสองร่วมกันเข้าครอบครองทำประโยชน์ที่ดินทั้งสองแปลงอย่างเป็นเจ้าของโดยเปิดเผย ปรับปรุงพื้นที่

ทั้งหมด ปลุกต้นมะพร้าว ต้นกาแฟ จนได้รับผล และต่อมาในปี ๒๕๔๖ ร่วมกันปรับปรุง
พื้นที่ในที่ดินทั้งสองแปลงใหม่อีก โดยปลุกต้นปาล์มน้ำมันเต็มพื้นที่และปลุกต้นกล้วยแซม
เก็บผลมาจนถึงปัจจุบัน ต่อมาปลายปี ๒๕๔๙ จำเลยทั้งสองนำลวดหนามไปล้อมกันที่ดิน
แปลงที่มีชื่อจำเลยที่ ๒ เป็นผู้รับอนุญาต ทำให้โจทก์ทั้งสองไม่อาจเข้าเก็บผลผลิตได้ตามปกติ
โจทก์ทั้งสองจึงแจ้งความต่อนักงานสอบสวนและขอตรวจสอบข้อมูลจากสำนักงานการปฏิรูป
ที่ดินจังหวัดชุมพร จึงทราบว่าจำเลยทั้งสองนำที่ดินทั้งสองแปลงไปขออนุญาตหนังสืออนุญาต
ดังกล่าวโดยโจทก์ทั้งสองไม่ทราบมาก่อน เมื่อจำเลยที่ ๑ ตกกลางขายและสละสิทธิการ
ครอบครองที่ดินแก่โจทก์ที่ ๑ และโจทก์ทั้งสองเข้าครอบครองก่อนที่จำเลยทั้งสองจะได้รับ
เอกสารสิทธิในที่ดินดังกล่าว โจทก์ทั้งสองจึงได้สิทธิครอบครองโดยชอบ การที่จำเลยทั้งสอง
นำที่ดินทั้งสองแปลงไปขออนุญาตหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน โดยจำเลยทั้งสองไม่ได้
ครอบครองและทำประโยชน์จริงในขณะที่ขออนุญาตเอกสารสิทธิ จึงเป็นการแจ้งเท็จ ทำให้
เจ้าพนักงานหลงเชื่อและออกเอกสารให้โดยมิชอบด้วยระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ทำให้โจทก์ทั้งสอง
ได้รับความเสียหาย ต่อมาจำเลยทั้งสองเข้าไปลักเก็บผลปาล์มน้ำมันของโจทก์ทั้งสองใน

○ (๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๔ -

ที่ดินทั้งสองแปลง ผลปาล์มน้ำมันที่ถูกลักน้ำหนักรวมประมาณ ๒,๐๐๐ กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า ๑๐,๐๐๐ บาท และโค่นทำลายต้นกล้วยในที่ดินทั้งสองแปลงทั้งประมาณ ๔๐ กอเสียหายคิดเป็นมูลค่า ๑๘๐,๐๐๐ บาท และตัดโค่นต้นมะพร้าวเสียหายคิดเป็นมูลค่า ๒๔๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นค่าเสียหาย ๔๓๐,๐๐๐ บาท ขอให้เพิกถอน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก. เลขที่ ๑๒๒๒ และ เลขที่ ๑๐๐๙๔ แปลงที่ ๙ และที่ ๒๐ กลุ่มที่ ๑๓๕ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ตามลำดับ ห้ามจำเลยทั้งสองและบริวารเกี่ยวข้องกับต้นผลอาสินของโจทก์ทั้งสองบนที่ดินดังกล่าว ห้ามจำเลยทั้งสองเกี่ยวข้องกับที่ดินในสัญญาภู่งวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๒ ซึ่งเป็นพื้นที่เดียวกันกับที่ดินทั้งสองแปลง ห้ามกระทำการใดๆ อันเป็นการรบกวนสิทธิครอบครองของโจทก์ทั้งสองบนที่ดินดังกล่าว และให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าเสียหาย ๔๓๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ทั้งสอง

จำเลยทั้งสองให้การว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เนื่องจากจำเลยทั้งสองไม่เคยได้แย่งสิทธิของโจทก์ทั้งสอง ที่ดินพิพาทตามฟ้องทั้งสองแปลงอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าปรับ-สลุย แปลงที่ ๑ โดยนายสัมฤทธิ์ อู่มาลา บิดาจำเลยที่ ๑ ได้รับอนุญาตให้รับ

○ (๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๕ -

การผ่อนผันให้มีสิทธิทำกินชั่วคราวในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ครั้งที่ ๑) เรียกว่า สทก.๑
ต่อมาจำเลยที่ ๑ กู้เงินจากโจทก์ที่ ๑ ซึ่งเมื่อครบกำหนดชำระหนี้ จำเลยที่ ๑ ไม่มีเงินชำระ
ให้แก่โจทก์ที่ ๑ ตามสัญญา จึงยินยอมให้โจทก์ทั้งสองเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ไม่ใช่เป็น
การขายที่ดินดังกล่าวให้แก่โจทก์ทั้งสอง โจทก์ทั้งสองทราบดีว่าที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าสงวน
แห่งชาติ ซึ่งอยู่ในระหว่างที่บิดาของจำเลยที่ ๑ ได้รับการผ่อนผันให้มีสิทธิทำกินชั่วคราวเท่านั้น
ซึ่งไม่สามารถซื้อขายกันได้เพราะทั้งบิดาของจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๑ ก็ไม่ใช่ผู้ถือกรรมสิทธิ์
ตามกฎหมาย ต่อมาเมื่อมีพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่อำเภอท่าแซะทั้งอำเภออยู่ในเขตปฏิรูป
ที่ดินเมื่อปี ๒๕๓๑ กรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนดังกล่าวซึ่งเป็นป่าเสื่อมโทรมให้แก่สำนักงาน
การปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพรเพื่อดำเนินการจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎร โดยกำหนดหลักเกณฑ์
การจัดสรรที่ดินให้ราษฎรครอบครองที่ดินได้ไม่เกิน ๒๕ ไร่ และออกหนังสืออนุญาตให้
จำเลยที่ ๑ เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ๒๕ ไร่ และส่วนที่จำเลยที่ ๑ ครอบครอง
เกิน ๗ ไร่ นั้น ได้แสดงสิทธิและแจ้งความประสงค์ยกให้จำเลยที่ ๒ ซึ่งขณะนั้นอายุ ๔ ปี
และต่อมาสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพรออกหนังสืออนุญาตให้จำเลยที่ ๒ เข้าทำ
ประโยชน์ในเขตปฏิรูปเนื้อที่ ๗ ไร่ ๓ งาน ๖ ตารางวา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าที่ดินพิพาท

○ (๓๑ ทวี)

สำหรับศาลใช้

- ๖ -

จำเลยทั้งสองมีสิทธิครอบครองและได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์โดยอาศัยอำนาจของ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมซึ่งเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ โจทก์ทั้งสองจึงไม่มีอำนาจฟ้อง
เพราะอำนาจในการเพิกถอนสิทธิดังกล่าวเป็นของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพร ขอให้
ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาให้เพิกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์
ในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก เลขที่ ๑๒๒๒ แปลงที่ ๙ กลุ่มที่ ๑๓๕ อำเภอท่าแซะ
จังหวัดชุมพร และหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก
เลขที่ ๑๐๐๙๔ แปลงที่ ๒๐ กลุ่มที่ ๑๓๕ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร กับห้าม
จำเลยทั้งสองเกี่ยวข้องหรือกระทำการใดๆ เกี่ยวกับที่ดินพิพาทตามฟ้องทั้งสองแปลงอันเป็น
การรบกวนสิทธิครอบครองของโจทก์ทั้งสอง และให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชดเชยค่าเสียหาย
เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว
นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าชำระเสร็จแก่โจทก์ทั้งสอง กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้
ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ทั้งสอง โดยกำหนดค่าทนายความให้ ๒๕,๐๐๐ บาท

จำเลยทั้งสองอุทธรณ์

หมาย จ.๔ ต่อมาจำเลยทั้งสองไปยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ซึ่งคณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้อนุญาตให้จำเลยทั้งสองเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทที่อยู่ใน
เขตปฏิรูปที่ดินแล้ว โดยที่ดินพิพาทแปลงที่ ๑ ได้ออกหนังสืออนุญาตให้จำเลยที่ ๑ เข้า
ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก) เลขที่ ๑๒๒๒ แปลงที่ ๙ กลุ่มที่ ๑๓๕
อำเภอท่าชะงะ จังหวัดชุมพร เนื้อที่ ๑ ไร่ ๓ งาน ๑๐ ตารางวา เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม
๒๕๓๓ ตามเอกสารหมาย จ.๑ ที่ดินพิพาทแปลงที่ ๒ ได้ออกหนังสืออนุญาตให้จำเลยที่ ๒
เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ก) เลขที่ ๑๐๐๕๔ แปลงที่ ๒๐
กลุ่มที่ ๑๓๕ อำเภอท่าชะงะ จังหวัดชุมพร เนื้อที่ ๗ ไร่ ๓ งาน ๖ ตารางวา เมื่อ
วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๔ ตามเอกสารหมาย จ.๒ โจทก์ทั้งสองฟ้องว่า เมื่อจำเลยที่ ๑
ขายที่ดินพิพาทให้โจทก์ที่ ๑ แล้ว โจทก์ที่ ๑ จึงเป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท
จำเลยทั้งสองจึงไม่มีสิทธินำที่ดินพิพาทไปออก ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ก ได้ นอกจากนี้
จำเลยทั้งสองยังได้เข้าไปลักผลปาล์ม แล้วเข้าไปตัดโค่นทำลายต้นมะพร้าวและต้นกล้วย
ที่โจทก์ทั้งสองปลูกอยู่ในที่ดินพิพาทโดยไม่มีสิทธิ ทำให้โจทก์ทั้งสองได้รับความเสียหาย

ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามที่โจทก์ทั้งสองฎีกามีว่า โจทก์ทั้งสองมีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า การที่มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดว่าภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรา ๒๕ ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินนั้น เมื่อไม่ได้มีการกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น การห้ามมิให้จำหน่ายที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจึงมีผลบังคับทันทีที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวใช้บังคับ โดยไม่ต้องมาพิจารณาขั้นตอนการได้กรรมสิทธิ์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอย่างที่โจทก์ทั้งสองฎีกา และแม้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมยังไม่ได้อนุญาตให้บุคคลใดเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอย่างที่โจทก์ทั้งสองฎีกาก็ไม่เกี่ยวข้องกัน ข้อกำหนดห้ามโอนมีผลบังคับทันทีเมื่อพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๓๑ การที่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๒ จำเลยที่ ๑ นำที่ดินพิพาทมาขายให้โจทก์ที่ ๑ จึงอยู่ภายในระยะเวลาสามปี การขายที่ดินพิพาทจึงเป็นโมฆะ เนื่องจากมีวัตถุประสงค์ขัดต่อกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ กรณีไม่ใช่มีผลเพียงให้อำนาจคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อ

○ (๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๑๑ -

ต้นกล้วย จำเลยทั้งสองเข้าไปโค่นทำลาย ทั้งๆ ที่รู้แล้วว่าแม้จะปลูกอยู่ในที่พิพาทแต่ต้นกล้วย
เหล่านั้นเป็นของโจทก์ทั้งสอง ตามพฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาท
เลินเล่อก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของโจทก์ทั้งสองโดยไม่มีอำนาจที่จะกระทำได้ตาม
กฎหมาย เป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ทั้งสองและเป็นการโต้แย้งสิทธิในทรัพย์สินของ
โจทก์ทั้งสอง โจทก์ทั้งสองจึงมีอำนาจฟ้องและจำเลยทั้งสองต้องรับผิดในมูลละเมิดที่เกิดจาก
การกระทำของตน มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า จำเลยทั้งสองต้องชดเชยค่าเสียหาย
สำหรับต้นกล้วยที่ถูกโค่นทำลายให้แก่โจทก์ทั้งสองเพียงใด เห็นว่า โจทก์ทั้งสองมีตัวโจทก์ที่ ๑
และที่ ๒ มาเบิกความลอยๆ ไม่มีพยานอื่นที่น่าเชื่อถือมาเบิกความยืนยันความเสียหาย
ทั้งตามภาพถ่ายเอกสารหมาย จ. ๑๒ ก็ไม่ปรากฏรายละเอียดที่ชัดเจนว่าต้นกล้วยถูกทำลาย
ทั้งหมดก็พอ จึงเห็นควรกำหนดค่าเสียหายให้ ๕๐,๐๐๐ บาท ฎีกาของโจทก์ทั้งสองฟังขึ้น
บางส่วน

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชดเชยเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท พร้อม

ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้อง (ฟ้องวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕) เป็นต้นไป

๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๕
๓๕๕๕.๐๐๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๕
บรรณาธิการ/ผู้ลงนาม ☒ ลงชื่อ ☐ ไม่ลงชื่อ

ดร.วชิร
รับรองว่าตรงกันต้นฉบับ

๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

○ (๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๑๒ -

จนกว่าจะชำระเสร็จแก่ใจทั้งสอง นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘
คำอุทธรณ์เดิมชั้นฎีกาให้เป็นพับ.

นายพิรศักดิ์ ไวกาสี

นายกฤษฎีจิรัฐ คุณาจิรภรณ์

นายเสรี เพศประเสริฐ

การแก้ไข
โดย

อารีย์ พ/ท